

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Елена Тодорова

по

конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ за нуждите на НБУ

в област на висше образование 8. Изкуства,

професионално направление 8.2 Изобразително изкуство,

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, ДВ бр. 92/18.11.2022.г. за
нуждите на

департамент „Дизайн“, като единствен кандидат участва
гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова

Нов български университет

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет:

Представените за рецензия материали за хабилитация на гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова напълно отговарят на минималните национални изисквания, като са в съответствие и покриват изискванията на НБУ за хабилитация за заемане на академична длъжност „доцент“. Гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова има необходимия брой точки по всички групи показатели на таблицата с минимални изисквания към научната, преподавателската и художествено-творческата дейност на кандидата за заемане на академична длъжност по професионално направление 8. Изкуства, 8.2. Изобразително изкуство, съобразени с ППЗРАСРБ и изискванията на Нов български университет. Освен безспорните ѝ постижения в областта на дизайна, тя е автор

(самостоятелно), на теоретични текстове в специфичните за нея професионални интереси – дизайн на детска среда, устойчив дизайн, продуктов дизайн, Защитеният ѝ през 2009 г. докторски труд „Дизайнът за здравето на децата. Дизайн за интериора на профилактичните и лечебни заведения за деца“ с научен ръководител проф. Георги Гиков, обосновава различни теоретични аспекти, които са база за последвалата творческа реализация, като едновременно с това очертава и някои теоретични посоки в изследователската и преподавателската ѝ дейност.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати:

- **Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора:**

В настоящия конкурс, гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова представя хабилитационният си труд във вид на разширено резюме, в което описва процесът на създаване на авторските произведения за две самостоятелни творчески изяви: изложба „21 В СИНЬО“ – музей „Борис Христов“, София, 21 май – 4 юни 2021 и изложба „ПЪТУВАНЕ В СИНЬО“ – галерия „Юка“, Варна, 16 август – 10 септември, 2021. Резюмето съдържа 61 страници, от които 47 стр. текст, 12 стр. илюстративна част и 2 стр. библиография. В представената творческа работа е направено детайлно проучване и теоретично изследване, което е в основата на прецизността и авторския поглед в осъществяването на тези два цикъла от цветни и графични композиции. Реализацията на представените две изложби на гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова е резултат на художествена интуитивност и натрупан опит, но също и на визуални и духовни преживявания.

Първият цикъл картини със заглавие „21 В СИНЬО“ е интересен поглед назад към времето на изолация, когато всички бяхме ограничени от Covid пандемията. През 21-вата година на 21 век, авторката представя 21 живописни платна и 21 моливни композиции. Тази повтаряемост на цифрата 21 е интересно хрумване,

което предизвиква вниманието на зрителя да навлезе в света на картините на Иванка Драгостинова, а това е нещо, което си заслужава. Всички платна са в синя гама, която не е случаен избор. Синьото и неговите нюанси създават обща атмосфера на вглъбеност, меланхолия, дори отчужденост. Това усещане много точно пресъздава настроенията на хората през дългите месеци на изолация. Сюжетите в картините на Иванка Добрева-Драгостинова са взети от неизчерпаемия извор на българската природа. Но това не са пейзажите, които често виждаме в творбите на много автори. Тук има необичаен поглед към традиционното. Всичко е обобщено, пречупено през призмата на личните усещания и емоции. Това са по-скоро спомени от преживявания, свързани с красотата на нашата природа. В разширеното резюме тя подробно изяснява трансформацията и адаптацията на конкретния пейзаж и превръщането му в обобщен образ – символ. Формите са декоративни, като на места преливат една в друга, а на други се противопоставят взаимно. Контрастът като похват е често използван и това придава живот на композициите. Картините от този цикъл са решени основно в асиметрия. Това е осъзнат избор, авторката много добре познава съвременните нагласи и интерес към нестандартните форми и както тя пише: „За съвременния човек и неговият динамичен начин на живот, изпълнен с разнообразни и активни стимули към неговите възприятия, симетричните композиции в изкуството, дизайна и архитектурата често са скучни и предизвикват досада“. Платната са с квадратен формат, който много добре балансира динамиката на композициите. Картините от тази изложба имат общ замисъл и решение: те са с различна характеристика, но в същото време всяка от тях е органична част от едно цялостно усещане.

За авторката, осъществяването на живописните платна от изложба „21 В СИНЬО“ са не само лични преживявания, но чрез тях тя отправя послание и емоционално въздействие към зрителя. Създаването на тези композиции, е предизвикателство към творческото и изследователско мислене. Авторката залага на смесването на класически и неординерни художествени решения. Така Иванка Добрева-Драгостинова постига оригиналност на пластичния изказ и заявява авторското си присъствие.

Втората изложба „ПЪТУВАНЕ В СИНЬО“, представена в галерия „Юка“, Варна е едно своеобразно продължение на изложба „21 В СИНЬО“. Живописните платна са духовно пътуване из България. Картините са с изчистена композиция, но с голяма педантичност към детайла. Иванка Добрева-Драгостинова използва различни базови декоративни елементи: точки, линии, кръг, които спомагат за крайната художествена визуализация. Отново водещ елемент е синята гама. Авторката умело използва богатството на студените сини цветове за да създаде атмосфера на самота, меланхолия, изолация, но тази изолация, която ни води към размисъл и вътрешен покой.

В разширеното резюме Иванка Добрева-Драгостинова обяснява всички процеси и разсъждения, съпровождащи създаването на картините от двете представени изложби. Текстът налага впечатлението за последователен творчески интерес, съсредоточен върху оригиналността и персоналното решение на художника, който неизбежно се опира върху съвкупност от константни-композиционни параметри, важни за постигане на завършено произведение. Авторката акцентира върху факта, че една нестандартна комбинация от цвят, форми и композиция може да бъде много успешна. Тази концепция е определяща за художествената стойност на картините, създава уникалност на визуалния почерк на художника.

- **Оценка на други творчески изяви, извън монографичния труд:**

Творческите експерименти на Иванка Добрева-Драгостинова се изявяват и в други живописни търсения. В изложбите „Родопски пейзажи“ и „Реминисценции“ тя представя различен творчески подход. Тук живописните платна са с ярка жизнерадостна гама. Цветовете искрят и преливат в композициите, които са спокойни, балансираны и цялото усещане е жизнеутвърждаващо. Вероятно защото са рисувани от натура сред красивите кътчета на Родопите, в годините преди пандемията и двете изложби излъчват красота и щастие.

Иванка Добрева-Драгостинова работи и в областта на дизайн за детската среда. Интересно решение е играчка - конструктор от дърво за деца в

предучилищна възраст. Тук авторката е работила в посока устойчив дизайн. Фигурките са изработени от отпадъчни дървени елементи. Целенасочено е запазена характеристиката на дървесината, както и първоначалните разчупени форми на дървените парченца. Това придава забавна, нестандартна визия на конструктора. За подсилване на това настроение са добавени ярки цветове и графични рисунки върху фигурите. Конструкторът е отворена система, която позволява различни комбинации, които могат да бъдат разнообразявани с нови елементи.

Иванка Добрева-Драгостинова се занимава активно и с научно-изследователска дейност. Тя представя 28 статии, в които разглежда различни творчески проблеми.

- **Цитиране от други автори:**

Гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова има достатъчен брой цитирания, което е отразено в справката за НАЦИД.

III. Учебна и преподавателска дейност :

Гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова е хоноруван преподавател в БП Интериорен дизайн, МП „Пространствен дизайн“ и МП „Продуктов дизайн за интериора“, департамент „Дизайн“, НБУ от 2008 година. През 2011 г. защитава докторска дисертация и става щатен преподавател в департамент „Дизайн“. През следващите 12 години активно участва в развитието и актуализирането на БП „Интериорен дизайн“ и МП „Пространствен дизайн“. Участва в работни групи по промени и усъвършенстване на програмите. Разработва курсове: INTB025 Методика на дизайн – I част; INTB026 Дизайн работилница – I част; INTB027 Методика на дизайн – II част; INTB028 Дизайн работилница – II част; INTB509 Дизайн за жилищна среда за деца; INTB510 Дизайн за обществена среда за деца; ARTM674 Устойчив дизайн; WEBM070 Основи на дизайна.

Участва в създаването на МП „Продуктов дизайн за интериор“, стартирала през 2017/18 учебна година и в създаването на курсовете: ARTM001 Проектиране

– анализ и изследване, ARTM003 Устойчив продуктов дизайн, ARTM004 Самостоятелна работа „Устойчив продуктов дизайн“, ARTM209 Дизайн на средства за игра и мебели за деца, ARTM210 Самостоятелна работа „Дизайн на средства за игра и мебели за деца“

Ръководител е на различни студентски творчески проекти.

IV. Административна и обществена дейност:

Гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова е член на департаментния съвет на департамент „Дизайн“ от 2011/2012 академична година. Член е на Факултетния съвет на ФБО от есенния семестър на 2017/2018 академична година до настоящия момент.

V. Лични впечатления от кандидата:

Познавам от Иванка Добрева-Драгостинова от 2011-ва година. През тези дванадесет години съм била свидетел на големите усилия и труд, често извън определените часове, които Драгостинова влага в работата си със студентите. Нейната отдаденост и висок професионализъм в преподаването и реализирането на различни студентски проекти, я превърна в уважаван преподавател и колега.

Заклучение:

При направения анализ на творчеството и преподавателската дейност на Иванка Добрева-Драгостинова, с пълна увереност във високото качество и професионализъм на представените изяви, предлагам на уважаемите членове на научното жури да изберат на академичната длъжност „доцент“ по 8.2. Изобразително изкуство, гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова.

3.07.2023 г.

проф. д-р Елена Тодорова